

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG
DOTYCZĄCYCH OCENY I OCENY SKUTKÓW PROWADZONYCH JEDNOCZEŚNIE

TYTUŁ INICJATYWY	Ekoprojekt i etykietowanie energetyczne – wyświetlacze elektroniczne (przeгляд wymogów)
WIODĄCA I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG DG ENER, B.3 – Budynki i Produkty
PRAWDOPODOBNY INICJATYWY	RODZAJ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (ekoprojekt) Rozporządzenie delegowane Komisji (etykietowanie energetyczne)
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM	Data planowanego przyjęcia: I kwartał 2026 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Etykieta energetyczna i ekoprojekt (europea.eu)

Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, ocena, określenie problemu i analiza zgodności z zasadą pomocniczości
Kontekst polityczny

Ekoprojekt i etykietowanie energetyczne ułatwiają realizację celów Europejskiego Zielonego Ładu oraz tworzenie gospodarki o obiegu zamkniętym i usuwanie barier dla jednolitego unijnego rynku w odniesieniu do produktów związanych z energią. Ich wdrożenie pomogło zmniejszyć rachunki konsumentów za energię i zwiększyć bezpieczeństwo dostaw w UE dzięki ograniczeniu zużycia energii pierwotnej i zmniejszeniu importu energii. Przyczyniły się one również do obniżenia emisji gazów cieplarnianych, łagodząc skutki zmiany klimatu w sposób racjonalny pod względem kosztów, ponieważ koszty energii, których udało się uniknąć, przewyższają niezbędne inwestycje.

Istniejące środki wdrażające te koncepcje muszą być poddawane regularnym przeglądom, aby zapewnić ich adekwatność, wydajność i skuteczność w świetle zmian technologicznych i rynkowych. Najnowszy [plan prac Komisji dotyczący ekoprojektu](#) obejmuje przegląd istniejących środków w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego dotyczących wyświetlaczy elektronicznych. Ogólnie w planie prac podkreślono również, że ekoprojekt i etykietowanie energetyczne powinny w większym stopniu przyczynić się do budowy gospodarki o obiegu zamkniętym, na przykład poprzez bardziej systematyczne uwzględnianie kwestii dotyczących efektywnego wykorzystania materiałów, np. ich trwałości oraz możliwości naprawy i recyklingu.

Ocena

W ramach oceny będącej częścią przeglądu obecnych środków dotyczących ekoprojektu i etykietowania energetycznego przeanalizowane zostanie, w jakim stopniu zrealizowano lub poczyniono postępy w realizacji celów, w jakich przyjęto te środki (z naciskiem na trzy kryteria oceny przewidziane w wytycznych dotyczących lepszego stanowienia prawa, tj. czy środki były skuteczne, wydajne i adekwatne). Przeanalizowany zostanie związek między wykorzystanymi zasobami a skutkami przepisów, z uwzględnieniem zarówno kosztów, jak i korzyści dla różnych zainteresowanych stron. Spójność zostanie oceniona w sposób proporcjonalny, w szczególności w odniesieniu do związku między dwoma odnośnymi aktami prawnymi. Pomocniczość i wartość dodana UE nie zostaną szczegółowo przeanalizowane, ponieważ oceniane środki są prawem wtórnym, a aspekty te uznaje się za uwzględnione przy opracowywaniu głównego aktu prawnego.

Ocena będzie dotyczyć całej UE i obejmie okres od wejścia w życie obowiązujących przepisów do stanu obecnego.

Problem, któremu ma zaradzić inicjatywa

Za sprawą obecnych przepisów dotyczących ekoprojektu i etykietowania energetycznego zmniejszyło się zużycie energii przez wyświetlacze elektroniczne. Stwierdzono jednak kilka problemów, które mogą utrudniać dalsze zwiększanie skuteczności, m.in.:

- obecne wymogi dotyczące ekoprojektu nie obejmują niektórych rodzajów produktów, w szczególności wyświetlaczy przeznaczonych do przekazu treści;

- równowaga rygorystyczności w odniesieniu do większych i mniejszych produktów;
- oddzielne kategorie energetyczne dla standardowego zakresu dynamicznego i szerokiego zakresu dynamicznego;
- wielkość wartości tolerancji;
- procedura badania może być nieaktualna w świetle rozwoju technologicznego i zmian sytuacji międzynarodowej;
- konsumenci mogą nie zawsze dysponować wystarczającymi informacjami, aby dokonać wyboru między produktami energooszczędnymi; w szczególności dostępne modele należą do jedynie kilku klas efektywności energetycznej;
- w odniesieniu do aspektów efektywności materiałowej i gospodarki o obiegu zamkniętym może istnieć pole do poprawy;
- wyświetlacze elektroniczne mogą zawierać substancje potencjalnie niebezpieczne; oraz
- przedmiotowe dwa akty prawne mogą nie być ze sobą w pełni spójne, np. w zakresie wskazanych w nich wzorów obliczania wskaźnika efektywności energetycznej.

Podstawa działania UE (podstawa prawna i analiza zgodności z zasadą pomocniczości)

Podstawa prawna

Podstawą rozporządzenia w sprawie etykietowania energetycznego (rozporządzenie (UE) 2017/1369) jest art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który stanowi podstawę prawną środków mających na celu promowanie efektywności energetycznej.

Podstawą dyrektywy w sprawie ekoprojektu (dyrektywa 2009/125/WE) jest art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który stanowi podstawę prawną środków dotyczących funkcjonowania rynku wewnętrznego.

W aktach tych Parlament Europejski i Rada udzieliły Komisji mandatu legislacyjnego do uregulowania efektywności środowiskowej produktów związanych z energią, a w szczególności ich efektywności energetycznej.

Przewiduje się, że przed planowanym terminem przyjęcia dyrektywa w sprawie ekoprojektu zostanie zastąpiona ramami rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów, w których przewidziano podobny mandat dla Komisji do przyjmowania środków dotyczących ekoprojektu.

Praktyczna potrzeba działania na poziomie UE

Prawodawstwo UE dotyczące wyświetlaczy elektronicznych nakłada na Komisję obowiązek dokonania przeglądu przepisów w świetle postępu technologicznego. Działania mające na celu aktualizację tych przepisów można podjąć wyłącznie na poziomie UE. Obowiązujące prawodawstwo może nie obejmować niektórych aspektów, w odniesieniu do których państwa członkowskie mogą chcieć podjąć działania. Gdyby UE nie podjęła działań w tych obszarach, państwa członkowskie mogłyby ustanowić własne przepisy dotyczące nieregulowanych aspektów i produktów. Ze względu na złożoność aspektów technicznych przepisy te z pewnością różniłyby się między państwami członkowskimi, co zakłóciłoby funkcjonowanie jednolitego rynku.

B. Główne cele i warianty strategiczne

Głównym celem jest zapewnienie, aby instrumenty w większym stopniu przyczyniały się do efektywności energetycznej i redukcji emisji CO₂ oraz do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska i konsumentów w sposób racjonalny pod względem kosztów.

Ocena skutków obejmie następujące główne aspekty:

1. metody pomiaru i badania;
2. wymogi dotyczące efektywności energetycznej i materiałowej;
3. aspekty etykietowania energetycznego, w tym skalę etykiet energetycznych;
4. zakres objętych produktów; oraz
5. pozostały wpływ na środowisko.

W ocenie skutków przeanalizowane zostaną co najmniej poniższe warianty.

1. Brak dalszych działań UE („dotychczasowy scenariusz postępowania”).
2. Dobrowolne porozumienie.
3. Zmienne wymogi dotyczące ekoprojektu, m.in.:
 - a. rozszerzenie zakresu, w szczególności o wyświetlacze przeznaczone do przekazu treści;
 - b. procedura badania;

- c. wymogi dotyczące efektywności energetycznej w świetle rozwoju technologicznego;
 - d. równowaga rygorystyczności w odniesieniu do większych i mniejszych produktów;
 - e. tolerancje (np. w odniesieniu do automatycznej regulacji jasności i dodatkowych funkcji w trybach niskiego poboru mocy); oraz
 - f. bardziej ambitne wymogi dotyczące efektywności wykorzystania materiałów;
4. Zmienione wymogi dotyczące etykietowania energetycznego, m.in.:
- a. rozszerzenie zakresu;
 - b. klasy etykietowania;
 - c. wprowadzenie rozróżnienia między standardowym zakresem dynamicznym a szerokim zakresem dynamicznym;
 - d. równowaga rygorystyczności w odniesieniu do większych i mniejszych produktów;
 - e. opracowanie odpowiednich metod powiadamiania o zużyciu energii; oraz
 - f. nowe wymogi dotyczące aspektów gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym rozważenie potrzeby wprowadzenia punktowej oceny możliwości naprawy w oparciu o analizę przekrojową i rozwój sytuacji w tym zakresie.

C. Prawdopodobne skutki

Ustanowienie bardziej rygorystycznych wymogów dotyczących ekoprojektu może prowadzić do wzrostu kosztów produktów, wyższych cen i zwiększonych obrotów dla producentów, hurtowników i sprzedawców detalicznych. Te zmiany w działalności gospodarczej prawdopodobnie doprowadzą do porównywalnych zmian w zatrudnieniu. Etykietowanie energetyczne prawdopodobnie zwiększy konkurencję w zakresie efektywności w odniesieniu do kluczowych elementów pokazanych na etykiecie, w szczególności efektywności energetycznej.

Główny wpływ tych produktów na środowisko wynika ze zużycia energii w fazie użytkowania. Mniejsze zużycie energii zmniejszy związane z nim oddziaływanie na środowisko, koszty ponoszone przez konsumentów oraz obroty sektora dostaw energii. Ponieważ wymogi w zakresie efektywności energetycznej będą miały na celu osiągnięcie jak najniższego poziomu kosztów ponoszonych przez konsumentów w całym cyklu życia produktu, oszczędności kosztów będą zazwyczaj równoważyły wzrost cen produktów.

Inne wymogi w zakresie ochrony środowiska mogą zwiększyć koszty początkowe. Skutki gospodarcze wymogów na cykl życia produktu będą zależały od tego, czy konsumenci zdecydują się przedłużyć okres użytkowania produktu, na przykład dzięki naprawie, oraz od kosztów takiego przedłużenia. Wydłużony cykl życia doprowadzi do zmniejszenia sprzedaży produktów i spadku obrotów.

Nie przewiduje się wpływu na konkurencyjność producentów w tym samym segmencie rynku i w tym samym punkcie cenowym, ponieważ wymogi będą miały zastosowanie do wszystkich równoważnych produktów. Skutki mogą wystąpić w przypadku specjalizacji w określonym segmencie produktów lub punkcie cenowym. Zmiana obrotów nie powinna wpływać na rentowność przedsiębiorstw.

D. Instrumenty lepszego stanowienia prawa

Ocena skutków i ocena

Aby dostarczyć Komisji informacji potrzebnych do podjęcia decyzji, w odniesieniu do tej inicjatywy przeprowadzone zostaną równoległe ocena skutków i ocena. Będą się one opierać na przeprowadzonym już szeroko zakrojonym badaniu przeglądowym. Przewiduje się, że Rada ds. Kontroli Regulacyjnej dokona przeglądu oceny skutków i oceny w trzecim kwartale 2025 r.

Strategia konsultacji

Celem konsultacji jest poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o planowanej inicjatywie oraz zebranie informacji zwrotnych na jej temat.

- Postępy prac nad oceną skutków i oceną zostaną przedstawione Forum Konsultacyjnemu ds. Ekoprojektu i Etykietowania Energetycznego. Forum to skupia państwa członkowskie, stowarzyszenia branżowe i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i umożliwi im wnoszenie wkładu na wszystkich etapach prac. Pierwsze posiedzenie zaplanowano na IV kwartał 2023 r.
- Następnym krokiem po obecnym „zaproszeniu do zgłaszania uwag” będą konsultacje publiczne, które zostaną przeprowadzone [na portalu „Wyraź swoją opinię”](#). Będą one dostępne we wszystkich językach urzędowych UE i pozostaną otwarte przez 12 tygodni. Ponieważ przepisy dotyczące ekoprojektu i etykietowania energetycznego są ze sobą ściśle powiązane i odnoszą się do tej samej grupy produktów,

uznaje się za właściwe i wystarczające przeprowadzenie konsultacji tylko raz w odniesieniu do obu aktów prawnych.

- Kolejne posiedzenie Forum Konsultacyjnego zaplanowano na IV kwartał 2024 r.
- Projekt wniosku ustawodawczego będzie podlegał czterotygodniowemu okresowi na zgłaszanie uwag i powiadomieniu Światowej Organizacji Handlu w ramach zwykłych procedur przyjmowania aktów prawnych.

Powody prowadzenia konsultacji

Umożliwienie zainteresowanym stronom: (i) zgłoszenia uwag na temat swoich doświadczeń związanych z wdrażaniem obecnych przepisów dotyczących wyświetlaczy elektronicznych; (ii) zgłoszenia uwag na temat głównych wariantów, które mają być przeanalizowane w ramach oceny skutków; oraz (iii) przedstawienia dalszych informacji na temat wszelkich zmian rynkowych lub technologicznych od czasu przeprowadzenia poprzedniej analizy w 2018 r.

Grupa docelowa

Eksperti i przedstawiciele wszelkich odpowiednich zainteresowanych stron, w tym między innymi producenci urządzeń, organizacje konsumenckie lub ekologiczne, przedsiębiorstwa zajmujące się handlem detalicznym lub naprawami, organy krajowe oraz osoby prywatne.